

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

B. Andreæ de Chio Martyris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

Caroli genitor, quendam suum clericum Brunone-
nem impuris obsessum spiritibus, per Hellarii Ar-
chidiaconum ad tumulum beati Maximini deli-
navit: qui ut sacra eius limina tetigit illico purga-
tus diuinam in Maximino potentiam magnis voci-
bus praedicauit. Eiusdem Pipini regis ex filia no-
pos, nomine Cunibertus, atrociter a daemone ven-
tus, multis ante locis circumitis, vltimo ad sancti
virum perductus, tandem ab ea peste purgatus est.

Demoniaci
multi libe-
rantur.

Et ut a singulis ad turbam liberatorum traſſentur,
quondam ad festiuitatem beati Pontificis triginta
septem homines a demonibus oppressi confuſerunt,
qui omnes eodem die curati sunt. Sequenti vero an-
no eadem solennitate viginti & duo mundati sunt,
porro tertio anno tredecim a sancti viri coenobio
salutis gaudia retulerunt. Ceteru si velimus omnia
quae diuina virtute aduersus impotentem daemone-
vim gessit, conscribere, vix modum tenebimus, sed
erudito lectori similia frequenter narrando, tracta-
erimus. Quare hac multiplici, qua retulimus, vir-
tutum specie satis superque instructi, ita vitam nos-
trasque nostros ad imitationem S. Maximini conse-
ponamus, ne qua vnquam daemorum infestatione
in peccato vincamur.

**P R A E C L A R V M M A R T I R I V M S E-
rissimi Andreæ de Chio, qui Constantinopoli obiit
anno Domini 1365. Pauli Secundi Summi Pontificis
primo. ex eo quod est per Georgium Trapezuntinum**

29. Maij.

ANno ab Incarnatione Domini milleſimo
trecentesimo sexagesimo quinto, cu vnica
dam, quem honoris causa non nomine
Trapezuntina vrbe ortus, Peripateticoru philoſo-
phiae professor, abnegata Cruce Domini perſeque-
ntis in

Quidam ab-
negat fidem
Christi.

...um perfidiā Mahumeti nomen daret, Turcarum
 ...elatus, alium quēdam maioris fidei ac constan-
 ...virum similiter Trapezantium militiæ periculi-
 ...um in carcerem coniecit: dignum ratus vt Phi-
 ...ophum conciuem suum volens nolensque imi-
 ...atur, cupiebat enim eius opera in re militari v-
 ...e ille animo martyr: Philosophus, dicebat, in
 ...ijs educatus, maiore spe ipsarū, Christi Cru-
 ... negavit: ego qui tot tantosque labores, cum
 ...is heilla gerens tuli, vulneraq; excepi, (dixit,
 ...erto peccatore cicatrices ostendebat) pro Impe-
 ...ce celesti mortem timebo? absit à me tanta in-
 ...a. Quæ mens præterea esset mea, vel potius quæ
 ...tia, veritatem doloris fugiēdi causa prode-
 ...eterna cęlestiaque regna repudiare, Mahumeti-
 ...adherere, vt bellorum labores subeam, pericu-
 ...agna pro Imperatore mortali suscipiam, gla-
 ...in Christianos Christianus ipse natus distin-
 ... & denique in mortē ruere, quam fugiendam
 ...iit Philosophus, vt in æternam ac veram mor-
 ...deserat præcept?

Hæc dum Constantinopoli fierent, Andreas fe-
 ...grauiter laborans perpetuam Virgini matri
 ...ratem vouebat, si euaderet. Sedatis ilico febr-
 ...paulo post quasi ex morte surgens albis se ve-
 ...entis induit, vt eo symbolo admonitus nun-
 ...oblaci Creatoris matri voti obliuiscereur.
 ...recuperatis iam planè viribus Constantino-
 ...petijt, non aliqua cupiditate magnarum vr-
 ...a visendarū captus (erat enim iuuenis viginti
 ...epem annorum summa grauitate atque con-
 ...a: prorsus vt ne verbum quidem vnum ab ore
 ...vanū prodiret) sed gratia Dei procul dubio
 ...llectus, vt & ipse martyrij palmā perciperet,
 ... & Phi-

Constantia
cuiusdam
Christiani.

Voti effectus.

Integritas
& probitas
Andree.

& Philosophi siue breuitate, siue errore cōturbatos sua constantia in fide confirmaret.

Igitur mox ut urbē applicuit ab Aegyptijs mercatoribus apud iudicem accusatus fuit quod magnum cum Christianis cōmercium haberet, homo qui Alexandriae Crucem negauerat, cōculcauerat, sputis foedauerat: & Mahometum publica confessione summis laudibus extulerat. Hac accusatione in iudicio iniquo recitata, Andreas nunquam se à Chio, vbi natus educatusq; fuit, nisi tunc recessisse affirmabat: idque testibus multis approbat. At iudex iniquus Christianorum testimonio reiecto, quod ea in re nullū esse dicebat, Mahometistarum recipiebat. Tunc Christianorū multitudo summa contentione iniquum esse clamitauit, aduersariorum testimoniū admittere, petijtq; ut prætermissis testibus res ipsa digno examine excuteretur. Dicebat igitur ut circumcisionis signū in membris eius exquirerent: nam si ad Mahometi disciplinam accessisset, necessariū fore ut in genitalibus membris circumcisio inueniretur. Inter ea spoliatur vestibus miles Christi, nudusque à tanta multitudine adspicitur, sed nullum in eo indicium, nulla circumcisionis macula, nullum Mahometistarū appareat stigium. Exclamant Christiani incredibili lætitia exultantes, confundūtur aduersarij & victi perterritus prosternuntur: nisi diabolico astu adiuti, expulsi fuissent moris esse in Aegypto, minoris hominū ætatis circumcidi: maioris, si ad Mahometum Deum prophetam conuertantur, nullo modo ad circumcisionis legem impelli. His rationibus iudex, quæ sectæ suæ fauebat, sententiam ad Regem transtulit, quemadmodum in rebus ambiguis & arduis legatum cautum est.

Falsò defer-
tur ab Agy-
ptijs mercat-
oribus.

Cōuincuntur menda-
cij accusa-
tores.

Itaque Christi milite in carcerem coniecto, Regem consultum adiit: cui cum & ætatem floridam & inuictam iuuenis robur referret, rex talium hominum in militia cupidus: Vade, inquit, & si non voluerit obedire voluntati, Centurionatū offero. Sin beneficijs nostris nihil commouetur, miseris & terroribus ipsum concutias, & si neutra meris præualere via, capite plectas. Altero igitur producto ipso, primū Regis pollicitationes proponuntur mirabili cum amplificatione. Verūm Martyr Christi nihil respondendo contemnere nata videretur, qui circumfusi erant veritatis honestas, alij argentum atque aurum, alij vestes, alij sumptuosam variam pollicebantur: cumq; in silentio perseveraret. Quid, inquiunt, ne verbis tantis nos dignos putas? Digni quidē, ait, vos multo maioribus, q̄ ego dicere aut excogitare possem: sed res, quas offertis, nulla responsione dignæ sunt. Quid enim caducam hanc vitam atque mortem putatis magni aliquid habere quò cælesti sit respondenda? Erras ipsi respondent: nam nos & ad vitam tibi viā aperire studemus, & hanc insuper terrena felicitate reddere conamur. Non cohærēt, inquit, hæc ceteris, non scelicibus misera, nō prophana sunt. Sed quid opus est verbis? Ego scelicitatem huius seculi nihili facio: ego Crucem, passionem, mortemq; Christi mei nunquam, auxilio illius contemnabo. Statuite in me quicquid malueritis: ego rogo, ne me verbis amplius tentetis.

Itaque dictis coniectus ilico in carcerem, vinculis tenentis, pedibus atque manibus alligatus ad vespertinam sequentis diei, qui fuit 20 Maij, iacuit: post meridiem è carcere eductus in partem vrbis quæ Orientem spectat, propè mare trahitur: ubi

Turcarum
princeps eā
allicit obla-
tis honoris
quis

Ille omnia
contemnit

16
17
18
19
20

Cæditur fla-
gellis.

Innocent be-
atam Virgi-
nem in sup-
plicijs.

Magna cura
adhibetur
vulneribus
suis.

vbi manibus pedibusque ad palum alligatus tanta crudelitate cæditur, vt poenæ supplicij atrocitate victus animum abiiecisset. cumque principio flagellorum & verberum toto corpore vehementer cõtremisceret, ferrur manibus ad pectus cõtractis ac digiris in pugnum compressis magna exclamasse voce: Virgo Maria adiuua me. Inde pedibus altero ad alterum adductis, stetit in iisdem vestigijs ad Solis occasum vsque reclusus. Interea dum miles Christi his cruciatibus exercetur, Trapezuntius ille, de quo supra retuli, è fenestra turris prospiciens clamabat: ò foelicem Christianum, ò beatam que te genuit infulam, ò nobilissimum atque omni laude dignum genus, vnde orus es: Vtinam eadem tecum pro Christo supplicia subire liceat. Hæc alligatæque martyrij coronam desiderans vociferabatur. Carnifices autem Andrea reducto, multis pretio sua membra flagelli, lorisque foedè dilacerata vnguentis vngunt, & cibum potumque ad fulcendam in corpore animam de Medicorũ consilio, quorum multi ac peritissimi aderant, offerunt: ac aquam, in qua non paruum defœcati auri pondus bullierat, offerunt ad bibendum. Id faciebant, quo longior vita eius aliquid ad negationem Crucis afferret. Sed mulque ostenderent quanti vitam eius facerent. Fortè etiam quia non ignorabãt quòd Christi martyres per diè cruciati, nocte diuino beneficio pristinam solent, imò maiorem frequenter & corporis & animi pulchritudinem recuperare. Quare timentes nè id diuinitus eueniret, medicamentis suis occultare veritatem studebant.

Vicesima prima eiusdem mensis die, rursus pro-
ducitur, denudatusque ferreis vnguib; tergora, quæ
pridie eius diei fuerant flagellata, dilaceratur. quod

quidquam aliud fecit, dixitq; miles Christi, quan-
 tum prius contremuit, manusque ad se adduxit,
 digitos in pugnos contraxit, pedes in iisdem vesti-
 gis tenuit, magna que voce clamavit: Virgo Maria
 adiua me. Sic Trapezuntius etiam eadē quæ prius
 confiterabatur, è turri iterum atque iterum repe-
 tebat. Adueniente nocte, unguentis illinatur, simili-
 bus medicamentis atq; aquis, in quibus magna vir-
 ginitas fuerat infusa, sustentatur: quasi charā Cru-
 cis salutē eius haberent, Spiritus sancti gra-
 tiam in Medicorum peritiam, cibiq; ac potūs com-
 munitatem deriuantes. Illucescente namq; die, sa-
 cramentis fieri non potest: quæ cum naturaliter
 longiore indigent tempore, vnde constat
 Christi virtutem opem martyri contulisse.
 Vicesima secunda eiu' dem mensis post meridiē
 prodicitur, tantaq; crudelitate & manus
 pedes torquetur, vt ne vnum quidem membrum
 loco maneret, sed salirent omnia: prorsus vt
 inimici Christi hominis cōstantiam miraren-
 tur vehementer. Hoc interim in Christi martyre
 miratione dignum est, & meritis beatæ Virginis
 laudandum, quod post illos clamores qua Virgi-
 nis opem implorabat, dicens: Virgo Maria adiua
 me minimum quidem doloris signū ediderit,
 nisi Trapezuntius ille magnis vocibus non de-
 precatur martyris fœlicitatem è turri prædicare &
 eam sortem expetere: medici verò omni dili-
 gentia ve collapsas in martyre vires restaurarent,
 non valuerant.
 Vicesima tertia die sanus & incolumis non me-
 ditum arte, sed illius primi martyris & Domini
 Iesu Christi productus Andreas, nouo ge-
 nere

Curatur di-
uinitus.

Atroci-
sime cruci-
atur

Miraculum
de B. Virgi-
ne.

Bbb

nerē

In tibi im-
manem cru-
ciatum.

nere cruciatūs vexatur: humeros carnis per gla-
dios denudant, stantes semper, ne celerior mors
ipsum inuaderet. Sperabant enim si non acerbitate
ac magnitudine dolorum, attamen diuturnitate le-
victuros, sed derisi tandem iacuerūt. Declinato die
reducitur, sicuti diebus superioribus, dictis factis
medicamentis quoque; nō aliter quā prius adhibuit.

Die vigesima quarta eiusdem mensis eodem in
loco, quo prius clunes carnis nonaculis spolien-
tur, non subito, sed cum mora, ut doloris acerbi-
tas inuictum athletæ Christi animum superaret.
Cetera omnia similiter acta, ut in superioribus die-
bus, dictaque eodem modo etiam à Trapezuntino
animo atque voluntate martyre: qui illis diebus
quibus Andreas patiebatur, similiter è turri de-
mitabat.

Terrendi
cruciatus.

Die vigesima quinta, partes pedum quę inter ge-
nua clunesque sunt carnis similiter denudantur
cetera eodem modo dicta gesta que fuerunt. Vige-
sima sexta sura similiter carnis nudata multum
bile valde spectaculum astantibus præbere. Vige-
sima septima femur, quæque circa ipsum sunt, co-
coriantur. Vigesima octava die totum corpus in
pilate ad pedes verberibus caditur, ut doloribus re-
nouatis tandem moueretur. Maxilla quoque ma-
vno ictu denudata carne fuit, quā Christiani ma-
gno studio raptam, in monasterio beati Francisci
inuitato odore fragrantem, condiderunt.

Rem admi-
randam.

Vigesima nona eiusdem mensis producit
rūm Andreas, martyr Christi præcipuus, corpore
sano & viuaci, vultu læto, ac facie decora. Melan-
cholicæ his rebus moti, medicamentorum virtute
id factum afferbant, & ingratitude illius ac-
cusantes clamabant: Non vides, o Andrea, se-
cundum

meti gratia & medicaminum virtute, sanitatem
 ceptum? Agnosce miser beneficium prophetæ no-
 tri, ne mala morte intereas. At Andreas: Non est,
 inquit, mors illa, sed vita. Quare nolite me verbis
 istis inanibus terrere. Non me vestra medicamina,
 sed Crux Domini nostri Iesu Christi, ad hunc vsq;
 nem incolumem conseruat. His dictis caput in-
 capide securi subiecit, & ad cælestia regna è cor-
 poris ergastulo euolauit. Tunc mortis eius mini-
 tri, truncum cum capite corpus, maris fluctibus
 immergere voluerunt. At Christiani, effusis la-
 crymis, circumstantes mortuum sepeliendum esse
 clamabant. Inter ea lis ad regem defertur, qui
 solutis cruciatibus & inuicta martyris fortitudi-
 ne dignum esse pronunciauit, vt summo cum ho-
 nore, vir adeo fortis sepeliretur. Itaque Christiani
 proposito capite corpori suo, ad Galatam deporta-
 t. Aderat innumerabilis vtriusque sexûs mul-
 tudo & Mahumetistarum etiam multi, admira-
 tione commoti, nõ pauciores quàm decies decem
 milia, spectaculo intererant. Alij lachrymas præ
 studio fundebant, alij laudes eius prædicabant, a-
 constantiam ac robur animi, alij prudentiam at-
 que grauitatem, alij contemptum humanarum re-
 rum extollebant. Multi fidem in Iesum Christum,
 etiam erga immaculatam Virginem deuotionem
 commemorabant.

His ita gestis, Rex magna exarsit cupiditate viri
 Trapezuntij, de quo supra diximus, liberadi:
 quia honestè id facere, nisi rogatus, posse non
 credebat, per quasdam, vt dicebatur, mulieres ef-
 fecerat, vt vxor illius, pro marito supplicaret suo.
 Mors Andree atque martyrium illum quidem
 liberauit, sed multos quoq; alios à periculo liberauit,

Bbb 2

multos

Securi per-
cussus abit
è vita.

Sepelitur
honorificè.

756 MARTYR. B. ANDREÆ DE CHIO
multos in fide orthodoxa confirmavit: & Mahu-
metanos pudore confudit. His omnibus ego vehe-
menter commotus, ardebam desiderio vidēdi cor-
pus eius: vidiq̄e ipsū in sepulcro nimium pro-
fundo, & situ horrido, ea tamen integritate mem-
brorum omniū eo totius corporis colore & digni-
tate formæ, tali vultus splendore & habitu, ut non
animū expirasse, sed dormire mihi leniter, sub um-
bra videretur, atqui iacebat loco ira humido, ut om-
nibus iam indumentis quibus erat inuolutū cor-
pus, putrefactis, nudum totum conspiceretur, præ-
terquàm quòd genitales partes, fragmento lini ob-
tegebantur.

Inde verò cum post pia vota & desideria, quibus
ardebam tangendi & osculandi pedes, manus, faciem
præcipui martyris, decimo octavo die Martij
soluerem, ipsa soluendi hora, in non paruum inci-
di periculum, nubibus contrà flantibus, inque saxa
navem depellentibus. Imploravi subitò martyris
auxilium, promisiq̄e, si ad meos, Romam, incolu-
mis deuenirem, perpetuis literarum monumentis
martyrium eius traditurum. Euasi maris & latio-
rum pericula, quodq̄e miraculo est, senex ager-
tusq̄e hinc recessi, iunior sanusq̄e ac multo robo-
stior remeavi.

Auctor nun-
cupat votū
martyri, &
liberatur à
periculis.

*HISTORIA S. PETRONILLÆ VIR-
ginis filia B. Petri Apostoli.*

Maij 31.
Petronilla
paralytica.

Sancta Petronilla Petri Apostoli filia, incredi-
bili pulchritudine virgo, fertur, multo tem-
pore, ex patris voluntate, paralyti laboratis,
membrorumq̄; omnium officio destituta, lecto de-
cubuisse. Cumq̄e die quodam, inter alios discipu-
los, Titus pariter adesset, & discumbentes famula-
retur.